

บทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในทัศนะของครู
กรณีศึกษาโรงเรียนสุภาพมัธยมศึกษา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เสรณีย์ แก้วสกุล

ภาคนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2549

บทคัดย่อ

หัวข้อภาคินพนธ์

บทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในทัศนะของครู

ผู้วิจัย

กรณีศึกษาโรงเรียนสุภาคมศึกษา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
เสรณีย์ แก้วสกุล

ระดับการศึกษา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

พ.ศ.

2549

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชัย ไชยสงคราม

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในทัศนะของครู กรณีศึกษาโรงเรียนสุภาคมศึกษา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครูผู้สอน ในโรงเรียนสุภาคมศึกษา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 25 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในทัศนะของครู กรณีศึกษาโรงเรียนสุภาคมศึกษา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการพัฒนาครู ด้านการพัฒนางานวิชาการ และด้านการพัฒนานักเรียน ตามลำดับ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ดี ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ไชยสงคราม ประธานกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณา ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ตั้งแต่ต้นจนทำให้ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาการบริหารการศึกษาทุกๆ ท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน และให้ความเมตตาเสมอมา และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิภพ วังเงิน อาจารย์ปราโมช เทพพิศลภ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกอบ ประพันธ์วิทยา ผู้ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย ซึ่งเสียสละเวลาตรวจและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใน ครั้งนี้จนสำเร็จ ขอขอบคุณท่านผู้บริหารและคณาครู โรงเรียนนฤมลทิน ธนบุรี ที่ให้ความ อนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือ และขอขอบคุณคณาครู โรงเรียนสุภาภุมมศึกษา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม และส่งคืนให้ผู้วิจัยตามเวลาที่กำหนด จนทำให้การจัดทำ ภาคนิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี

หากภาคนิพนธ์ฉบับนี้เกิดประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้วิจัยขอ มอบความดีในครั้งนี แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยอันทรงคุณค่าควรแห่งการ เติบโต

เสรณีย์ แก้วสกุล

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฅ
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	3
ประโยชน์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร.....	7
ความหมายการบริหารการศึกษา.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการระบอบการบริหาร.....	7
ทฤษฎีการบริหารเชิงระบบ.....	9
ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์.....	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร.....	10
ความหมายของผู้บริหารทางวิชาการ.....	10
ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทผู้นำ.....	11
บทบาทผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน.....	16
บทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร.....	17
การพัฒนาครู.....	20
การพัฒนานักเรียน.....	23

บทที่	หน้า
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน.....	25
การพัฒนางานวิชาการ.....	26
สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสุภาคมศึกษา เขตภาษีเจริญ	
กรุงเทพมหานคร.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
แบบของการวิจัย.....	36
ประชากรและหน่วยวิเคราะห์.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	41
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์บทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในทัศนะของครู	
โรงเรียนสุภาคมศึกษา เขตภาษีเจริญกรุงเทพมหานคร.....	42
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	47
อภิปรายผล.....	49
ข้อเสนอแนะ.....	50
บรรณานุกรม.....	53
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	65
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
ภาคผนวก ง ผลลัพธ์จากการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	73
ประวัติผู้วิจัย.....	76

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	42
4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ในทัศนะของครู ศึกษานิเทศก์ โรงเรียนสุภาพสตรีศึกษา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม	43
4.3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ในทัศนะของครู ศึกษานิเทศก์ โรงเรียนสุภาพสตรีศึกษา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาครู	44
4.4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ในทัศนะของครู ศึกษานิเทศก์ โรงเรียนสุภาพสตรีศึกษา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนานักเรียน	45
4.5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในทัศนะ ของครู ศึกษานิเทศก์ โรงเรียนสุภาพสตรีศึกษา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนางานวิชาการ	46

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร